

**SUOMEN
RAUHANTURVAAJALIITTO**

SRTL:N LAUSUNTO EDUSKUNNAN PUOLUSTUSVALIOKUNNALLE 7.12.2023

Asia 1: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys
eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Asia 2: VNS 1/2023 vp Valtioneuvoston selonteko
julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024—
2027

Teema: Henkilöstön asema

TALOUSARVIOESITYS 2024

- Talousarvioesityksessä on taloudelliset realiteetit huomioiden arvioitu hyvin vallitsevaa turvallisuusympäristön tilaa ja Suomen muuttunutta puolustuspoliittista asemaa.
- Muutosten vaikutus puolustusvoimien henkilöstön kuormitukseen, riskien kasvuun, rekrytointiin sekä valtion osoittamaan veteraanitukeen jää vähemmälle huomiolle.
- SRTL kantaa erityistä huolta vaativissa kriisinhallintaoperaatioissa palvelevien palvelussuhteiden ehdoista ja palveluksen jälkeisistä turvajärjestelyistä

Kriisinhallintaveteraanien osalta talousarvio on pettymys

Hallitusohjelma: "Saatetaan Suomen kriisinhallintaveteraanien tukitoimet vastaamaan muiden Pohjoismaiden järjestelyjä. Tukijärjestelyjä vahvistetaan kokoamalla olemassa olevat palvelut yhden luukun periaatteella yhteen (ns. kansallinen kriisinhallintaveteraanikeskus).

Lakia tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä muutetaan siten, että se mahdollistaa nykyistä paremmin hoidon saannin myös traumaperäisissä stressihäiriöissä (PTSD)."

Talousarvioesityksessä ei ole luotu edellytyksiä aloittaa edellä mainittuja toimenpiteitä

Mahdollisuudet pääosin vapaaehtoisvoimin toteutettavaan kriisinhallintaveteraanien toimintakyvyn palauttamiseen ja ylläpitämiseen vuonna 2024 heikentyvät

TALOUSARVIOESITYS 2024

Jotta Suomi pystyisi varmistamaan kansainvälisissä operaatioissa määrältään ja laadultaan riittävän henkilöstön, on heille tyydyttävien palvelussuhteen ehtojen lisäksi varmistettava riittävä veteraaniturva.

Suomen Rauhanurvaajaliitto on STEA:n kautta saanut kriisinhallintaveteraanien vertaistuen järjestelyihin viime vuosina tukea noin 110 000 € vuodessa.

Myös Puolustusministeriö on vuosina 2021-2023 osoittanut tukitoimiin maanpuolustusjärjestöjen tukemiseen tarkoitettua valtionavustusta, joka vuonna 2023 oli 200 000 €. Kyseinen avustus on mahdollistanut kriisinhallintaveteraaneille kohdennetun tuen järjestämisen tyydyttävällä tavalla.

2024 talousarvioesityksessä (27.10.50 mp-järjestöjen tukeminen) todetaan, että kyseistä määrärahaa voi edelleen käyttää myös sotilaallisen kriisinhallinnan veteraanien kuntoutukseen ja tukitoimiin. Määrärahan mitoituksessa on kuitenkin todettu, että juuri tästä toiminnasta

Budjetti 2024
ennennetään 200 000 €.

**Rauhanturvaajien ja
vertaistukipuh**

Soita 020 769

Operaattori veloittaa aloitusmaksuna 8,28 snt/puhel

oita luottamuksellisesti - voit pu

Älä jää asioiden kanssa yksin - V

www.rauhanturvaajaliitto.fi

TALOUSARVIOESITYS 2024

Talousarviosta muodostuu käsitys, että vaikka puolustushallinnon osalta toimintaympäristön muutokset tunnistetaan, niiden pidempiaikaisiin vaikutuksiin ei olla valmiita varautumaan.

Kuitenkin:

- Kriisinhallinnan parlamentaarinen komitea suositti mietinnössään 2021:
 - o Kriisinhallintaoperaatioista palaavien pitkäaikaistuen ja kuntoutuksen kehittämistä ja tarvittavien resurssin luomista
 - o toimintaan osallistuvien järjestöjen taloudellisen tuen ja toimintaedellytysten turvaamista
 - o Tukiverkon toiminnan ja tulosten seuraamista
- Vuonna 2022 valmistuneessa laajassa tutkimuksessa havaittiin, että:
 - o oikea-aikainen ja oikean laatuinen tuki kriisinhallintaveteraaneille ja läheisille on ollut vuosikymmeniä puutteellista,
 - o tuen tarvetta on erityisesti useiden operaatioiden veteraaneilla sekä varsinkin Balkanilla ja Afganistanissa palvelleilla.

Ukrainan ja Lähi-idän sotien vaikutukset alueilla palveleviin suomalaisiin ovat lisänneet ja tulevat lisäämään tarvetta ammattitaitoisiin tukitoimiin.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA ESITYKSET

VALTION TULISI:

- Vahvistaa olemassa olevaa kriisinhallintaveteraanien ja kaikkien Suomen valtion palveluksessa olleiden veteraanien tukijärjestelmää kestämaan tulevaisuuden haasteet
- Kirjaamalla SRTL:n rahoitus valtion vuosittaiseen talousarvioon sosiaali- ja terveysministeriön lukuun 33.50 Veteraanien tukeminen valtionapuna kriisinhallintaveteraanien kuntoutus- ja tukitoimintaan
- Ryhtymällä valmistelemaan Suomeen kansallisen veteraanikeskuksen perustamista vuoteen 2026 mennessä
- Laatia kansallinen veteraaniohjelma, joka sisältää määrittelyt eri veteraaniryhmille (sotaveteraanit, kriisinhallinta- tai operaatioveteraanit, siviiliveteraanit) ja suositukset lainsäädännöllisiin muutoksiin.
- Aloittaa lainsäädännön tarkistaminen vastaamaan tämän päivän tarpeita.
- Osoittaa SRTL:lle edellä mainittuihin toimenpiteisiin riittävät resurssit:
 - vuosien 2024 ja 2025 budjeteissa 300 000 €/vuosi
 - vuodesta 2026 alkaen n 2 M € (veteraanikeskus)

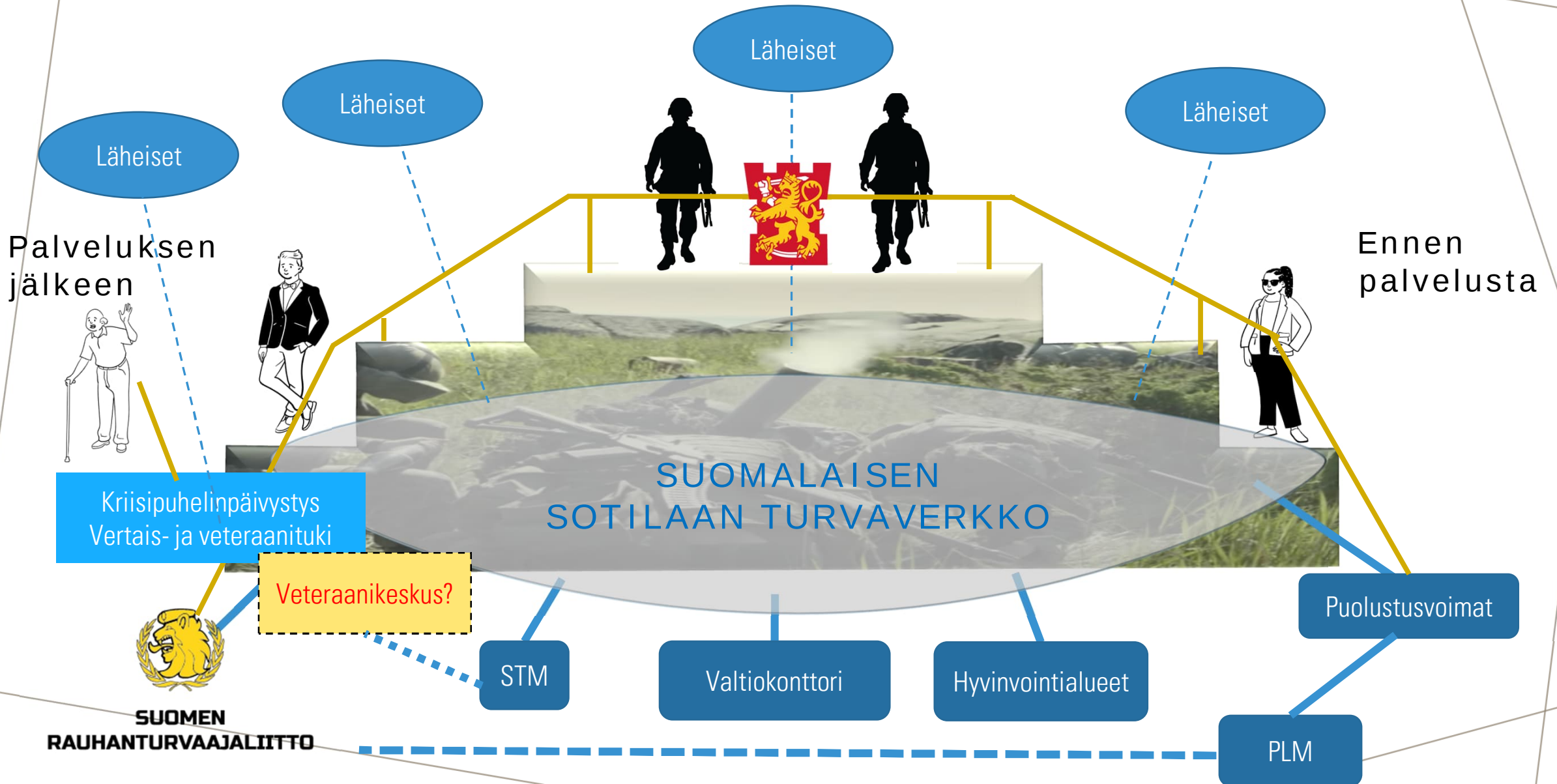
VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2024—2027

Vaikka puolustusmenojen osalta toimintaympäristön muuttumisen edellyttämä korotuspaine nähdään realistisesti, Rauhanturvaajaliiton mielestä tulevaisuuden kriisinhallintatehtävät ja toisaalta sotilaallisen liittoutumisen aiheuttamat velvoitteet voivat heijastua henkilöstökustannuksiin arvioitua voimakkaammin.

Suomen tärkein voimavara uudessa puolustuspoliittisessa tilanteessa on hyvin koulutettu ja motivoitunut henkilöstö. Mitä paremmin onnistutaan rekrytoinnissa ja mitä vähemmän heidän tarvitsee olla huolissaan tulevaisuudestaan ja läheisistään, sitä paremmin he kykenevät ajamaan isänmaansa asiaa haasteellisissa tehtävissä.

Palveluksen aikana

KIITOS!

Puheenjohtaja, kenraalimajuri, evp

Jorma Ala-Sankila

jorma.ala-sankila@rauhanturvaajaliitto.fi

www.rauhanturvaajaliitto.fi